

'Bijenplantengids' van de Vlaamse Imkersbond

Frans Janssen

Het is alweer vijftien jaar geleden, dat de nog steeds zeer bruikbare en actuele 'Drachtplantengids' van L. Hensels is verschenen. Hoewel er in de schier onverzadigbare 'groensector' heel wat de drukpersen verlaat, is er sinds 1981 geen specifieke drachtplantengids in ons taalgebied bijgekomen. Extra nieuwsgierig waren we dus naar deze uitgave van de Vlaamse Imkersbond!

De 95 pagina's tellende gids op A4-formaat mag een geslaagde coöperatie genoemd worden van vier auteurs van respectievelijk het Infocentrum voor de

214 Bijenteelt van de VIB (Annita van Hoorde en Bernadette Rotthier), de Universiteit van Leuven (Martin Hermy: Bosbouw en Natuurbeheer) en de Universiteit van Gent (Frans Jacobs, entomologie en bijenteelt).

Het eerste hoofdstuk behandelt de relatie honingbij-bloem, bloembiologie en soorten bestuiving, alles voorzien van duidelijke tekeningen en tabellen. Vervolgens worden stuifmeel, nectar en honingdauw uitvoerig beschreven en geanalyseerd. Met deze kennis kunnen we met een gerust hart de 'bijenweide' in. Drachtgebieden, reizen, bijentaal, actieradius, concurrentie en het waarnemen van bloemenkleuren komen in dit hoofdstuk aan de orde. 'Wat zien honingbijen, wat zien wij?' wordt heel uitvoerig met instructieve afbeeldingen uit de doeken gedaan.

Opvallend is het hoofdstukje over 'Bijen, Planten en Wetgeving'. De verschillen met ons land zijn niet zo groot. Ook in België zijn kapvergunningen nodig en streeft men bij herplant zoveel mogelijk naar inheemse soorten. Het Bermbesluit van 1984 geeft goede bescherming aan bermen en taluds. De oproep van Prof. Piet Zonderwijk gedaan in 'De Bonte Berm' van 1979, waarin hij pleit voor ecologisch bermbeheer, is ook hier duidelijk overgekomen. Ook het gebruik of liever het misbruik van pesticiden wordt beschreven ook wat te doen bij vermeende overtreding. Het grootste deel van het boek bestaat uit plantenlijsten t.w. een Algemene Bijenplantenlijst en Specifieke Bijenplantenlijsten.

In de Algemene lijst worden bijna 400 planten genoemd met achterin liefst 18 kolommen (het A4-formaat overdwars leent zich hier uitstekend voor) informatie over o.a. bloeitijd, kleur, nectar, pollen, grondsoort, zuurtegraad, vocht- en lichtbehoefte, hoogte, groeivorm, blad-

verliezend of evergreen, éénjarig, tweejarig of overblijvend, inheems of ingeburgerd, geschiktheid voor bos, park, boomgaard, berm, cultuur- of natuurtuin. In de Specifieke Bijenplantenlijsten worden van bomen, struiken, één- en tweejarige kruidachtigen, voorjaars-, zomer- en herfstbloeiers nog eens apart de wetenschappelijke en de Nederlandse naam vermeld, alsmede bloeitijd, bloemkleur, begroeiingstype, voeding, PH, vocht, fenologie, hoogte, groeivorm en status. De brochure besluit met een zeer uitgebreide literatuurlijst. Maar liefst 40 werken en auteurs!

Voor wie is deze gids bedoeld?

Zeker voor hen die beroepsmatig met groenbeheer te maken hebben. Zij zullen niet gauw tevergeefs in deze brochure zoeken. Voor de kleine imker met enkele volkjes in een tussentuintje ontbreekt er wat aan. De zeer geslaagde pentekeningen van Erica van Crayenest ten spijt mis ik toch de kleurenfoto's, die de gids van L. Hensels zo aantrekkelijk maken. Ik weet, dat het boek daardoor duurder wordt, maar niet alleen het bijenoog wil wat! En, hoe vaak koop je een drachtplantengids?

Dat geldt ook voor de teksten in Hensels' boek, waarvan sommige zich laten lezen als een spannend verhaal! In deze Vlaamse gids blijft het wat afstandelijker. De overvloed aan gegevens in de plantenlijsten en de moderne dataverwerking zijn hieraan debet, het zou voor de modale imker wat minder kunnen zijn. Niettemin blijven er in dit boek voor de kleine imker genoeg zeer interessante wetenswaardigheden over om kennis van te nemen, waardoor deze 'Bijenplantengids', en ik citeer Prof. Frans Jacobs, toch 'een aanrader' is.

De 'Bijenplantengids' een uitgave van de Koninklijke Vlaamse Imkersbond, 95 pagina's, gedrukt op niet-chloorgebleekt papier zonder optische witmakers, is verkrijgbaar in de Imkersshop van het Bijenhuis te Wageningen, prijs f17,50 excl. verzendkosten.